

Tienhoidon alueurakoiden 2026-2031 kilpailutus

Katujen kunnossapito Pudasjärven kaupungissa
KAUKEVK 13.11.2025 § 15

Valmistelija

Kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Pudasjärven kaupunki toteuttaa kaupungin katujen kunnossapitoa keskustaa-ajamassa sekä Syötteellä.

Tienhoidon urakkasopimukset ovat voimassa aikavälillä 10/2023 – 09/2026. Urakkasopimuksia on mahdollista jatkaa erikseen päätettävillä optioilla enintään kaksi vuotta 09/2028 asti.

Kaupungin katujen kunnossapito perustuu urakka-asiakirjoissa selkeästi määriteltäviin toimenpiteisiin ja laatuvaatimuksiin. Taajaman ja Syötteen kunnossapidon taso eroavat toisistaan laadun ja hoidon määrän suhteen.

Taajamassa kaupungin katujen pituudet eri hoitoluokkiin jakautuvat seuraavasti

- Kevyenliikenteenväylä K1 8km
- Kevyenliikenteenväylä K2 13,7km
- Katu T1b 7,2km
- Katu II 9km
- Katu III 29,1km

Syötteellä

- Kevyenliikenteenväylä K2 2,1km
- Kevyenliikenteenväylä sovellettu tamppariura 2,4km
- Katu III 31,4km

Taajaman talvikauden kunnossapidon keskeiset osa-alueet

Talvihoidon valmistelutyöt

- o Aurasviittojen asentaminen ajoradoille sekä jalankulku- ja pyöräilyväylille syksyllä, viitoituksen korjaukset talvikaudella sekä viitojen poisto keväällä (viimeistään 15.5.).
- o Aurasviitat estävät yliajot ja varmistavat turvallisen aurauksen.

Lumen ja sohjon poisto

- o Ajoradat, jalankulku- ja pyöräilyväylät sekä pysäköintialueet pidetään puhtaina irtolumesta ja sohjosta
- o Käytettävissä on ajoväylille kolmea eri hoitoluokkaa (I-III) ja kevyenliikenteenväylille kahta hoitoluokkaa (K1, K2).
- o Liikennettä haittaavat tai näkemäesteet lumivallit madalletaan tai poistetaan.
- o Lumen lähisiirto ja varastointi välivarastopaikoille sekä haitallisten sulamisvesien hallinta.
- o Toimenpiteitä ohjaavat tarkat laatuvaatimukset, mm. aurasnopeudet ja sallitut lumivallit.

Lumen kuormaus ja kuljetus

- o Lumikasojen kuormaus ja kuljettaminen lumenkaatopaikalle (esim. Pietarinlaakson läjitysalue).
- o Työt tehdään hiljaisina liikennöintiaikoina.

Hiekoitus / mekaaninen liukkaudentorjunta

- o Hiekoitus katujen, jalankulku- ja pyöräilyväylien sekä pysäkkien ja pysäköintipaikkojen osalta.

- Polanteen karhennus sekä liukkaudentorjuntatarpeen tarkastaminen säätilojen mukaan.
- Suolaa ei käytetä liukkaudentorjunnassa, vaan ensisijaisesti hiekoitusta.

Polanteen poisto ja pinnan taseaus

- Lumi- ja jääpolanteen poistaminen ja taseaus liikenneväyliltä.
- Polanteen maksimipaksuus ja sallitut epätasaisuudet määriteltä.
- Polannekarhe poistetaan ajoradalta ja kiinteistöliittymistä.

Rakenteiden ja varusteiden talvihoito

- Liikennemerkkien, opasteiden, tiennimitolppien sekä hulevesiviemäreiden puhdistus lumesta ja jäädä.
- Vaarallisten jääpuikkojen poisto ja irronneiden kaivonkansien asennus.
- Toimenpiteille määritetty tarkka aikataulu turvallisuuden varmistamiseksi.

Hiekoitusmateriaalin poisto keväällä

- Hiekoitushiekan ja irtoineksen poisto katu- ja jalankulku/polukupyörävyilyltä.
- Materiaali kerätään ja kuljetetaan pois 15.5. mennessä.
- Käytetään vain kostuttavia ja kerääviä laitteita.

Äkilliset hoitotyöt ja erityistapaukset

- Äkillisiin tarpeisiin kuuluvat mm. jäätyneiden rumpujen sulatus, tulvavaurioiden korjaukset ja kaatuneiden puiden poisto.
- Näihin töihin ryhdytään välittömästi toimenpidetarpeen ilmetessä.
- Toteutuneet toimenpiteet ja aikataulut valvotaan reaaliaikaisella seurannalla.

Sorateiden hoito taajamissa

- Kevät- ja syysmuokkaus sekä pölynsidonta, pääosin kelirikkokauden jälkeen ja ennen talveä.
- Tiehöyläys tai raskaalla traktorilalla, jälkiarviointi silmämääräisesti ja tarvittaessa mittaamalla.
- Pintojen tasaisuuteen ja vesien ohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Syötteen kunnossapidon käytännöt ja laatutasot ovat väljemmät ja joustavammat kuin kaupungin taajaman ydinalueella (III-luokan laatutasot). Toimenpideaikat pitempiä, lumirajat korkeampia, polanteen sallitut paksuudet ja epätasaisuudet suurempia.

Syötteellä otetaan huomioon erityiset olosuhteet mm. matkailijoiden, hiihtäjien ja pyöräilijöiden tarpeet sekä suuret ja jyrkät korkeuserot, jolloin esimerkiksi osa kevyenliikenteenväylistä hoidetaan latukoneella. Syötteellä on vähemmän kiinteistöliittymiä hoidettavana kuin taajamassa ja liikenteen kokonaismäärä on vähäisempi mutta satavan lumen määrä talvella on huomattavan paljon suurempi mikä lisää kunnossapidon tarvetta.

Yleinen tavoite on ylläpitää Syötteellä turvallinen, mutta sääolosuhteet huomioiden joustava kunnossapidon taso matkailu- ja vapaa-ajan alueella verrattuna kaupunkikeskustaan.

Yritysvaikutusten arviointi: Kunnossapidon määrä ja laatutaso vaikuttaa kaupungin urakoitsijoiden yrittäjätuloon. Hyvin ylläpidetty liikennelympäristö edesauttaa alueen yritysten toimintaa ja parantaa turvallisuutta ja saavutettavuutta.

Ohjausesitys:

Valiokunta kuulee esittelyn ja käy asiasta keskustelun

Päätös

Kaupunkikehitysvaliokunta nosti esiin tarpeen tarkentaa urakoitsijoiden kanssa sovittuja toiminta malleja ja keskustella yrittäjien kanssa, jotta aurauksen rytmitys ja eri alueiden rajojen paltteiden hallinta saadaan toimimaan paremmin.

Jakelu

Kaupungin järjestämän kunnossapidon sisältö yksityisteille
KAUKEVK 12.03.2026 § 12

Valmistelija

Kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Pudasjärven kaupunki valmistelee yksityisteiden avustuskäytäntöjä sekä kunnossapidon järjestelyitä seuraavalle sopimuskaudelle 2026-2031. Valtuusto on päättänyt osana talousarviota, että kaupungin järjestämää yksityisteiden avustamista jatketaan sekä kunnossapitourakoin että rahallisin avustuksin.

Kaupunkikehityksen palvelualueen, yhdyskunta ja elinympäristöpalvelut yksikön talousarviotavoitteiden mukaisesti kaupunki kilpailuttaa taajamamien ja yksityisteiden kunnossapitourakat 5 vuoden sopimusajalle. Hankinnoissa huomioidaan paikallisen palvelumarkkinan mahdollisuudet palveluiden tuottamiseen.

Kaupunki mahdollistaa kylillä asumista avustamalla yksityisteiden kunnossapitoa niin urakoin kuin rahallisin avustuksin. Ohjaamme ja opastamme yksityistiekuntia hakutumaan kaupungin tuottamien yksityistieavustusten piiriin.

Kaupunkikehitysvaliokunta on käsitellyt [kokouksessaan 12.2.2026](#) Kaupungin kunnossapidon piirissä olevien yksityisteiden asiakastytytyväisyyskyselyn tuloksia. Kysely tehtiin tiekunnille syksyllä 2025, johon saatiin 42 vastausta.

Samassa kokouksessa valiokunta on käsitellyt yksityistiekäytäntöjen päivittämistä. Yksitystiekäytäntöjen nimi esitetään muutettavaksi muotoon yksityistiesääntö. Kaupunginhallitus käsittelee sääntöä ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi kevään kuluessa.

Kaupungin yksityisteille järjestämän kunnossapidon palvelusisältö kuvaillaan pääpiirteittäin yksityistiesäännössä. Työsuoritteiden tarkempi tekninen sisältö ja tienhoidon taso kirjoitetaan tienhoitourakoiden palvelunkuvauksiin, jossa määritetään mm. enimmäislumimäärät ja toimenpideajat.

Yksityistiesäännössä kuvattu kaupungin järjestämä kunnossapito sisältää lähtökohtaisesti viitoituksen, tien talviaurauksen, polanteen poiston, mahdollisen liukkauden torjunnan sekä kevät- ja syyshöyläyksen. Kunnossapito voi tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti sisältää mm. jäätyneiden tierumpujen ja sivuojen sulatuksen sekä auki kaivuun, sohjo-oijen teon ja päällysteessä olevien reikien paikkauksen siinä tilanteessa,

että ilmiö on poikkeuksellinen sekä yllättävä ja voi siten aiheuttaa välitöntä vaaraa liikenteelle. Pitkittyessään ja toistuessaan kyseisten kunnossapitotoimien jatkaminen ja suorittaminen kuuluvat tiekunnalle. Tiekuunnan pyynnöstä ja kustannuksella kaupungin palveluntuottaja voi mahdollisuuksien mukaan suorittaa myös pölynsidonnän (asutusten kohdalla), sorastuksen, kuivatusjärjestelmän ja liikennemerkkien kunnossapidon, tienvarsiniiton sekä vesakon torjunnan sekä sillan vuositarkastuksen tai muita vastaavia kunnossapitotöitä. Lisätöiden toteuttaminen riippuu kunkin alueurakoitsijan valmiuksista, eikä kaupungin kilpailutus sisällä veloitetta niiden suorittamisesta. Kunnossapito ei kata rakenteen parantamista eikä peruskorjauksia kuten esimerkiksi kantavuuden parantamista tai rikkoontuneiden tierumpujen vaihtoa.

Yksityisteiden hoitourakoiden tarkempi palvelusisältö on pääpiirteittäin seuraavanlainen;

Hoitoluokka ja periaate

- Kaikki kaupungin hoitovastuulla olevat yksityistiet ovat talvihoitoluokassa III.
- Tavoitteena on, että tiet ovat liikenteen (erityisesti koulukuljetusten ja asiointiliikenteen) edellyttämässä kunnossa.

Aurausviitoitus

- Aurausviitat asennetaan ajoradoille vuosittain viimeistään 15.10. ja poistetaan viimeistään 15.5.
- Viitoituksella varmistetaan, että tie voidaan aurata turvallisesti n. 25 cm etäisyydeltä viitoista.

Lumen ja sohjon poisto

- Irtolumen maksimisyvyys sateen aikana on 10 cm (sohjo 5 cm); auraus käynnistetään, kun tästä on kertynyt puolet.
- Ajoradat, pysäkit, kohtaamis- ja kääntöpaikat sekä yksityisteiden pysäköintialueet pidetään puhtaina.
- Kinokset aurataan 8 tunnin toimenpideajassa; näkemää rajoittavat vallimuodostumat poistetaan viivytyksettä.
- Keväällä tehdään tarvittaessa sohjo-ojia (lumivallien madallus ja luiskan avaaminen vähintään 1 m leveydeltä), jotta sulamisvedet eivät jäädy tielle.

Liukkaudentorjunta

- Liukkautta torjutaan pääasiassa pitämällä polanne karhennettuna; tarvittaessa käytetään sepeliä/hiekkaa.
- Ongelmakohdat pistehiekoitetaan viipymättä, linjahiekoituksen toimenpideaika on 8 h.
- Liukkaudentorjunta priorisoidaan koulukyytien reiteille, jotka hoidetaan ensin.

Polanteen poisto ja pinnan taseaus

- Polanteen paksuutta hallitaan ennakkoivasti (ohennus ennen pettämistä/sohjoutumista, tavoite max. 5 cm).
- Sallitun epätasaisuuden yläraja on 3 cm; polannekarhe aurataan luiskille viipymättä.

Rakenteiden ja kuivatusjärjestelmien talvihoito

- Liikennemerkkien ja tiennimikylttien puhdistus lumesta ja jäädä (3 vrk:n toimenpideaika).

- Jäätyneiden rumpujen ja paantuneiden ojien aukaisu sekä paannejäämassojen poisto heti tarpeen ilmetessä (vain poikkeustilanteissa)
- Sulamisvesistä ei saa aiheutua haittaa ajoradalle; lumivallien aukot ja ojien auki pitäminen varmistetaan. (vain poikkeustilanteissa)

Sorateiden hoito

- Sorateiden kevät- ja syysmuokkaus sekä tiivistys
- Muokkaus tehdään tiehöylällä tai raskaalla lanalla koko tien leveydeltä Liikenneviraston ohjeen mukaisesti.

Yritysvaikutusten arviointi: Kunnossapidon määrä ja laatutaso vaikuttaa kaupungin urakoitsijoiden yrittäjätuloon. Hyvin ylläpidetty liikenneympäristö edesauttaa alueen yritysten toimintaa ja parantaa turvallisuutta ja saavutettavuutta.

Ohjausesitys

Valiokunta kuulee esittelyn ja käy asiasta keskustelun. Valiokunnalta toivotaan erityisesti kannanottoa kaupungin järjestämän yksityisteiden kunnossapidon koetusta laadusta kylillä.

Päätös

Kaupunkikehitysvaliokunta kuuli esityksen ja kävi keskustelua.

Kaupunkikehitysvaliokunta toteaa keskustelun pohjalta, että Pudasjärven yksityisteiden kunnossapidon laatu on koettu hyvänä, mutta toivomme kaupungin ja ammattiliikenteen edustajien kanssa tiiviimpää vuoropuhelua ja palautteen saamista.

Jakelu

Merk.

Merkitään muistioon, että Juhani Jurmu poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä klo 15:26.

KH 24.03.2026
4701/10.03.01.01/2025

Valmistelija

Kaupunkikehitysjohtaja Janne Karhu, 040 544 3219
Yhdyskuntatekniikan päällikkö Pekka Pitkänen, 0504441044

Kaupunkikehityksen palvelualueen, yhdyskunta ja elinympäristöpalvelut yksikön talousarviotavoitteiden mukaisesti kaupunki kilpailuttaa taajamien ja yksityisteiden kunnossapitourakat 5 vuoden sopimusajalle.

Kaupungin hankintaohjeen (KH 24.03.2026) mukaisesti hankinnan valmisteluvaiheessa tehdään markkinakartoitusta. Tienhoidon aluerakka 2026-2031 hankinnasta järjestettiin yleinen markkinavuoropuhelu Hyvän Olon Keskus Pirtissä tiistaina 17.3.2026. Tilaisuudesta ilmoitettiin etukäteen kaupungin internet sivuilla, sosiaalisen median kanavissa, kahdessa paikallislehdessä sekä kehitysyrityksen sähköpostitiedotteilla. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua sekä paikan päällä että etäyhteydellä.

Lisäksi halukkailla oli mahdollisuus varata henkilökohtainen keskustelu-aika kaupungin edustajien kanssa keskiviikkona 18.3.2026. Markkinavuoropuhelutilaisuudessa kerrottiin kilpailutuksen lähtökohdista, nykyisen toimintamallin sisällöstä sekä tavoitteista uuden alueurakan osalta. Tilaisuudessa käytiin keskustelua ja vastattiin osallistujien kysymyksiin aiheesta. Tilaisuuden havaintoja huomioidaan tarjouspyynnön laadinnassa.

Kaupungin katujen sekä yksityisteiden kunnossapidon sisältöä on käsitelty kahdessa kaupunkikehitysvaliokunnan kokouksessa, 13.11.2025 § 15 sekä 12.03.2026 § 12, joissa on käyty keskustelua sekä annettu ohjausesityksiä tienhoidon laatutasosta.

Keskusteluiden pohjana ovat toimineet myös asiakastyytyväisyyskyselyiden tulokset;

- Kaupungin ylläpitämien taajamakatujen asiakastyytyväisyys (62 vastausta)
- Kaupungin kunnossapidon piirissä olevien yksityisteiden asiakastyytyväisyys (42 vastausta)

joita käsiteltiin kaupunkikehitysvaliokunnan kokouksessa [12.2.2026 § 6.](#)

Hankinta tullaan toteuttamaan alueurakointimallilla. Alueet muodostuvat kahdesta taajamaurakka-alueesta, Kurenalus ja Syöte, sekä ympäröivistä yksityistie-urakka-alueista.

Taajamaurakoissa maksuperusteena on kokonaishintaurakka, jossa kiinteä korvaus perustuu katumääriin ja niiden edellytettyyn hoitotasoon. Yksityistie-urakoissa maksuperusteena on yksikköhintaurakka, jossa korvaus perustuu toteutuneisiin työmääriin eri työlajeissa.

Hankintaohjeen mukaan Pudasjärvellä edistetään muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä siihen soveltuvissa hankinnoissa. Tavoitteena on ollut, että hankinnoissa käytetään soveltuvien osin työllistämisehtoja. Meneillään olevien urakoiden myötä kertyneiden kokemusten pohjalta konetyövaltaisissa erityisosaamista vaativissa palveluhankinnoissa työllistämisehdon toteuttaminen on osoittautunut haastavaksi, erityisesti pienemmissä urakoissa, joissa henkilötyömäärä on suhteellisen vähäinen. Kokemukset työllistämisehdon toteuttamisesta ovat valtakunnallisesti samansuuntaisia. Valmistelijoiden esitys on, että tienhoidon alueurakassa ei käytetä työllistämisehtoa, vaan työllistämisen edistämiseen käytetään muita käytössä olevia työllisyyspalveluiden mekanismeja.

Alueurakan kilpailutus on määrä julkaista huhtikuun alussa. Tarjoustensaavuttua hankintapäätöstä esitetään toukokuussa. Päätösten lainvoimaisuuden jälkeen tavoite urakkasopimuksien tekemiseen on touko-kesäkuussa. Alueurakat käynnistyvät 1.10.2026.

Hankintaohjeen mukaisesti EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa hankinnan alustavat periaatteet esitellään päätöksentekoon osallistuville luottamushenkilöille linjauksia varten.

Hankinnan sisältöä ja tarjouspyynnön periaatteet esitellään tarkemmin kaupunginhallituksen kokouksessa.

Asiaa esittelee kokouksessa yhdyskuntateknikan päällikkö sekä tarjouspyyntöä valmisteleva konsultti.

Yritysvaikutusten arviointi: Kaupungin katujen ja yksityisteiden kunnossapitoon käytettävät määrärahat ovat suurin yksittäinen palveluiden osto koko kaupunkikehityksen palvelualueella. Tienhoitoon käytettävät rahat lisäävät

merkittävästi yrittäjätuloa ja lisäävät paikallisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. Hyvin ylläpidetty liikenneympäristö edesauttaa alueen yritysten toimintaa ja parantaa turvallisuutta ja saavutettavuutta.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus kuulee esittelyn ja linjaa jatkovalmistelua.

Päätös

Jakelu

yhdyskuntatekniikan päällikkö
kaupunkikehitysjohtaja